Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 40/2026 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2026 r.

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.1**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Media w systemie bezpieczeństwa publicznego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**1**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Juliusz Sikorski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/12**	**I/1**	**3**
ćwiczenia	**30/15**	**I/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student przedmiotu Media w systemie bezpieczeństwa publicznego posiada wiedzę o zasadach funkcjonowania mediów we współczesnym świecie, które nabył podczas kształcenia w szkole średniej.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę związaną ze znaczeniem mediów w systemie bezpieczeństwa publicznego.

C2 - Zapoznanie studentów z możliwością kształtowania opinii publicznej w sytuacjach kryzysowych oraz podczas zagrożeń.

C3 – Przekazanie studentom wiedzy dot. możliwych płaszczyzn współpracy z mediami

C4 – Nabycie podstawowych umiejętności we współpracy z mediami, przekazywaniu komunikatów, informacji oraz ostrzeżeń.

C5 – Zdobycie umiejętności formułowania komunikatów medialnych w zakresach bezpieczeństwa

C6 – Nabycie podstawowych umiejętności do wystąpień publicznych – w tym także wobec mediów

C7 – Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

C8 - Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu

		kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania mediów w systemie bezpieczeństwa publicznego.	K_W01
W_02	Zna metody kształtowania opinii publicznej podczas współpracy z mediami, wie jakie prawidłowości w tym zakresie występują – szczególnie w zakresie bezpieczeństwa.	K_W03
W_03	Zna zakres i poziomy współpracy z mediami, zna normy i reguły obowiązujące w tym zakresie.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi nawiązywać współpracę z mediami na potrzeby bezpieczeństwa	K_U02
U_02	Posiada umiejętność redagowania komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa.	K_U13
U_03	Posiada umiejętność wystąpień publicznych – w tym wystąpień przed mediami	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01
K_02	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów dot. bezpieczeństwa	K_K09
K-03	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia** System bezpieczeństwa informacyjnego państwa.	2	2
W2	Media jako „czwarta władza". Rola mediów.	4	3
W3	Znaczenie mediów w kształtowaniu opinii publicznej.	2	3
W4	Public relations a bezpieczeństwo publiczne.	3	2
W5	Współpraca z mediami i jej wpływ na poczucie bezpieczeństwa.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**12**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Analiza doniesień medialnych w aspekcie bezpieczeństwa.	3	2
C2	Formułowanie komunikatów i informacji prasowych w zakresie bezpieczeństwa.	3	4
C3	Udzielanie informacji medialnych o zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne.	6	2
C4	Współpraca z dziennikarzami i redakcjami – wpływ na opinie publiczną.	4	2

C5	Budowanie pozytywnego wizerunku instytucji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo.	4	2
C6	Wystąpienia publiczne.	6	2
C7	Wykorzystanie nowoczesnych mediów w kształtowaniu bezpieczeństwa.	4	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 –**Metoda podająca: wykład informacyjny **M2 –**Metoda problemowa: wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M5 –**Metoda praktyczna: analiza tekstu źródłowego **M2 –**Metoda aktywizująca: analiza przypadku (case study, prezentacja różnych form wypowiedzi*).*	Projektor multimedialny, laptop z dostępem do Internetu, kamera.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P2 – zaliczenie** (ustne)
Ćwiczenia	**F1** – **Sprawdzian:** pisemny **F2 – Obserwacja/aktywność:** ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć **F5 – Ćwiczenia praktyczne:** przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, - analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, - przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F5	F1
W_01	x	x	x	
W_02	x		x	x
W_03	x	x		
U_01			x	x
U_02			x	
U_03	x	x		
K_01			x	x
K_02		x	x	
K_03		x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z

uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**28**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	7	9
Przygotowanie do zajęć	5	7
Przygotowanie materiałów dziennikarskich	8	10
Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych	5	10
Przygotowanie do sprawdzianu	5	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. *Bezpieczeństwo informacyjne i medialne w czasach nadprodukcji informacji*, red. H. Batorowska, P. Motylińska, Warszawa 2020.

2. Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe*, Warszawa 2015.
3. Golka M., *Bariery w komunikowaniu i społeczeństwo (dez)informacyjne*, Warszawa 2008.
4. Jagusiak B., Żukowski P., *Zagrożenia procesów informacyjnych w systemie bezpieczeństwa państwa. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2019.
5. *Komunikowanie polityczne i publiczne w nowych mediach*, red. A. Grzechynka, K. Szmyd, Kraków 2025.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bonikowska M., *Media a wyzwania XXI wieku*, Warszawa 2009.
2. Chodak P., *Koordynacja informacji w systemie bezpieczeństwa państwa*, Toruń 2019.
3. Kubicka D., Kołodziejczyk A., *Psychologia wpływu mediów: wybrane teorie, metody, badania,* Kraków 2007.
4. Wróbel R., *Przygotowanie podmiotów infrastruktury krytycznej w Polsce*, Warszawa 2016.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Juliusz Sikorski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jsikorski@ajp.edu.pl
podpis	Juliusz Sikorski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.2**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo społeczne współczesnego świata**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Bogusław Jagusiak** **dr Łukasz Budzyński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/14**	**I/2**	**3**
ćwiczenia	**30/16**	**I/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawą wiedze z zakresu wiedzy o społeczeństwie.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat czynników determinujących bezpieczeństwo społeczne.

C2 - Przekazanie wiedzy o poglądach na temat struktur społecznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego.

C3 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo społeczne.

C4 – Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.

C5 – Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

C6 - Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Zna i rozumie istotę bezpieczeństwa społecznego oraz jego uwarunkowania i relacje zachodzące w jego strukturze w wymiarze	K_W03

	społecznym, kulturowym, psychologicznym zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej.	
W_02	Zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla bezpieczeństwa społecznego.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa społecznego w oparciu o posiadane dane i wiedzę.	K_U03
U_02	Posiada umiejętność rozumienia, diagnozowania i analizowania, a także oceny zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa społecznego.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
K_02	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Pojęcie i zakres bezpieczeństwa społecznego.	4	2
W2	Rola administracji publicznej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego.	4	2
W3	Polityka społeczna w kontekście bezpieczeństwa społecznego. Zasady i cele polityki społecznej.	2	2
W4	Problem demografii a bezpieczeństwo społeczne.	4	1
W5	Polityka prorodzinna w kontekście bezpieczeństwa społecznego. Zasady i cele polityki prorodzinnej.	2	1
W6	Ruchy migracyjne a bezpieczeństwo.	4	2
W7	Polityka migracyjna państw w kontekście bezpieczeństwa społecznego.	6	2
W8	Zjawisko patologii społecznej jako zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**14**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Bezpieczeństwo społeczne. Podstawowa terminologia.	4	2,5
C2	Idea stratyfikacji społecznej, teorie nierówności, ideologie nierówności a bezpieczeństwo społeczne.	4	2,5
C3	Komponent socjalny bezpieczeństwa społecznego. Modele i reżimy polityki społecznej w kontekście bezpieczeństwa socjalnego. Koncepcja państwa opiekuńczego	4	2,5

C4	Komponent rozwojowy bezpieczeństwa społecznego. Koncepcja kapitału ludzkiego. Koncepcja strukturalno-funkcjonalna w kontekście polityki edukacyjnej.	4	2,5
C5	Komponent wspólnotowy bezpieczeństwa społecznego. Kapitał społeczny. Kultura zaufania.	4	2
C6	Inkluzja polityczna imigrantów w kontekście bezpieczeństwa społecznego.	4	1,5
C7	Idea sprawiedliwości w ujęciu utylitaryzmu oraz libertanizmu. Koncepcja bezpieczeństwa społecznego w kontekście I. Kanta, J. Rawlsa oraz Arystotelesa.	4	1,5
C8	Polityka afirmatywna	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa**: metody aktywizujące: metoda przypadków (casestudy), pytania i odpowiedzi; **M5 – Metoda praktyczna**: ćwiczenia praktyczne - czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	**F2 – obserwacja/aktywność** (obserwacja przygotowania do zajęć)	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian**: sprawdzian ustny **F2 – Obserwacja/aktywność**: ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć **F4 – Wypowiedź/wystąpienie:** dyskusja, debata	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	P1	F2	F1	F2	F4
W_01	x	x	x	x	x
W_02	x		x	x	x
U_01		x	x	x	x
U_02			x	x	x
K_01		x	x	x	x
K_02				x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**60**	**30**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	5	8
Przygotowanie referatu/prezentacji	3	7
Przygotowanie do sprawdzianu	3	11
Przygotowanie do egzaminu	4	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Gierszewski J., *Bezpieczeństwo społeczne jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego*, „Historia i Polityka" 2018 nr23(30).

2.Jagusiak B., *Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa*, Warszawa 2015.
3.Leszczyński M., *Bezpieczeństwo społeczne a bezpieczeństwo państwa*, Kielce 2009.
4. M. J. Sandel, Sprawiedliwość. Jak postępować słusznie?, Warszawa 2020

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Zawadzki P. W., *Bezpieczeństwo społeczne*, [w:] K. A. Wojtaszczyk, A. Majerska-Sosnowska A. (red.), *Bezpieczeństwo państwa*, Warszawa 2009.
2. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012.
3. Fihel A., Okólski M., *Demografia. Współczesne zjawiska i teorie*, Warszawa 2012.
4. Lesińska M., *Inkluzja polityczna imigrantów we współczesnej Europie*, Warszawa 2013.
5. Majer P., Urbanek A., *Bezpieczeństwo społeczne: ewolucja, instytucje, zagrożenia,* Warszawa 2016.
6. Skrabacz A., *Bezpieczeństwo społeczne: podstawy teoretyczne i praktyczne*, Warszawa 2012.
7. Gierszewski J., *Bezpieczeństwo społeczne. Studium z zakresu teorii bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2013.
8. Gierszewski J., *Organizacja sytemu bezpieczeństwa społecznego*, Warszawa 2013.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Łukasz Budzyński
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	lbudzynski@ajp.edu.pl
podpis	Łukasz Budzyński
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.3**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zarządzanie kryzysowe**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe/obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Waldemar Kaak** **dr Maciej Tołwiński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/12**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**30/15**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać wiedze ogólną z zakresu organizacji i funkcjonowania systemów zarządzania kryzysowego

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat skutków zagrożeń innych niż militarne.
C2 - Przekazanie wiedzy zakresu zasad funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.
C3 - Zdobycie umiejętności dostrzegania i analizowania zagrożeń występujących w otoczeniu.
C4 – Zdobycie umiejętności samodzielnego lub zespołowego poszukiwania źródeł wiedzy.
C5 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student opanował podstawową terminologię z zakresu zarządzania kryzysowego.	K_W02
W_02	Student zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla zarządzania kryzysowego pozwalające	K_W05

	opisywać zjawiska związane z kształtowaniem bezpieczeństwa społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.	
W_03	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, oddziaływujących na bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym	K_W0
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji.	K_U08
U_02	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K15
K_02	Student potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Charakterystyka i analiza zagrożeń innych niż wojenne występujących we współczesnym świecie, tendencje w zakresie występowania klęsk i katastrof.	2	2
W2	Prawa człowieka w sytuacji zdarzeń o charakterze kompleksowym.	2	2
W3	Teoria sytuacji kryzysowej i kryzysu	3	2
W4	Wpływ sytuacji kryzysowych i kryzysów na funkcjonowanie państw.	2	1
W5	Organizowanie pomocy humanitarnej.	2	1
W6	Funkcjonowanie państw w sytuacjach trudnych	2	2
W7	Podstawy prawne zarządzania w sytuacjach trudnych w RP.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**12**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Organizacja zespołu zarządzania kryzysowego na poziomie województwa, powiatu, gminy	2	1
C2	Zagrożenia charakterystyczne dla województwa lubuskiego.	2	1
C3	Typologia zagrożeń, opracowanie siatek bezpieczeństwa dla faz zapobiegania, przygotowania, reagowania oraz odbudowy	4	2
C4	Rola i zadania Wydziałów Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w systemie zarządzania kryzysowego.	2	1
C5	Struktura Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego na terenie województwa lubuskiego.	2	1

C6	Organizacja systemu ratownictwa medycznego na terenie kraju / województwa lubuskiego.	2	1
C7	Zasady użycia Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych.	2	1
C8	Organizacja centrów zarządzania kryzysowego.	2	1
C9	Systemy alarmowania i ostrzegania w systemie zarządzania kryzysowego	2	1
C10	Kompetencje organów zarządzania kryzysowego	2	1
C11	Planowanie udziału służb, straży i inspekcji w zarządzaniu kryzysowym.	2	1
C12	Organizacja i zakres informacji w zarządzaniu kryzysowym	2	1
C13	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa – organizacja, rola i zadania.	2	1
C14	Symulacja funkcjonowania Systemów Wspomagania Dowodzenia z wykorzystaniem Konsol Dyspozytorskich systemu powiadamiania ratunkowego.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Komputer, rzutnik multimedialny
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** / aktywizacja studentów do dyskusji, zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi **M5 – Metoda praktyczna** / - realizacja symulacji; - analiza materiałów przygotowanych podczas zajęć przez studentów.	Komputer, rzutnik multimedialny, konsole dyspozytorskie, sprzęt radiowy.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność**: obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; **F3 – Praca pisemna:** przygotowanie materiałów podczas zajęć **F4 – Wypowiedź/wystąpienie**: sposób prezentacji materiałów wykonanych podczas zajęć.	Ocena podsumowująca stanowi wypadkową ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F3	F4
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x

U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
K_01		x	x	x
K_02		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	6	9
przygotowanie do egzaminu	6	9
przygotowanie do realizacji zajęć laboratoryjnych, wykonanie ćwiczeń,	8	14
zapoznanie z literaturą	10	16
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Sienkiewicz-Małyjurek, Krynojewski F.R. *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, Warszawa 2010,
2. Falecki J., *Dylematy zarządzania kryzysowego w RP*, Sosnowiec 2016.
3. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. 2007 nr 89 poz. 590 z późn. zm.
4. Ustawy wprowadzające stany nadzwyczajne na mocy rozdziału XI Konstytucji RP z 1997 r.
5. *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, op. Zbiorowe, Harvard Busines Review, 2007.
6. Wróblewski R*., Determinanty efektywnego zarządzania bezpieczeństwem narodowym,* Siedlce 2021.
7. Gromek P., Nowe zarządzanie kryzysowe w Polsce, Difin, Warszawa 2025.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Inżynieria i zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, Warszawa 2000.
2. Kołodziński E., Matela G., *Kryzys i zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 1999.
3. Kunikowski J., *Przygotowanie obronne społeczeństwa*, Warszawa 2001
4. Rudzki K., *Policja w systemie zarządzania kryzysowego*, Szczytno 2002.
5. Sarnecki P., *Właściwości organów terenowych w sprawach porządku i bezpieczeństwa publicznego w nowej strukturze władz publicznych*, Warszawa-Kraków 1999. E. Aronson, Człowiek istota społeczna, Warszawa 2000.
6. YenMeeChong, Evelyn May Brown, *Zarządzanie ryzykiem projektu*, Kraków 2001.
7. Mazur S.(red.), *Zarządzanie kryzysowe, Obrona Cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych*, Katowice 2003.
8. NicieńskiK., Sałaciński K., *Planowanie ochrony zabytków na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń* Kraków2009.
9. *Controlling – instrumenty od A do Z, analizy operacyjne, analizy strategiczne*, Warszawa 1997.
10. *Instrukcja w sprawie zasad ewakuacji*, Warszawa 2008 r

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Waldemar Kaak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wkaak@ajp.edu.pl
podpis	Waldemar Kaak
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.4**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Międzynarodowe stosunki polityczne**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Tomasz Marcinkowski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/12**	**II/3**	**3**
ćwiczenia	**30/15**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły średniej.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie w wiedzę z zakresu podstawowych teorii międzynarodowych stosunków politycznych.

C2 - Wyposażenie w wiedzę z zakresu struktur i funkcjonowania współczesnych międzynarodowych stosunków politycznych XX/XXI wieku.

C3 – Wyposażenie w wiedzę z zakresu aktualnych problemów międzynarodowych stosunków politycznych.

C4- Wykształcenie umiejętności wykorzystania kategorii teoretycznych do analizy wybranych problemów. międzynarodowych stosunków politycznych.

C5- Wykształcenie umiejętności analizy procesów zachodzących w systemie międzynarodowych stosunków politycznych.

C6- Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

C7- Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe teorie międzynarodowych stosunków politycznych.	K_W02, K_W07
W_02	Student posiada wiedzę z zakresu struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między podmiotami w międzynarodowych stosunkach politycznych.	K_W03, K_W06 K_W07
W_03	Student zna aktualne problemy międzynarodowych stosunków politycznych.	K_W03, K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać poznane kategorie teoretyczne do analizy wybranych problemów międzynarodowych stosunków politycznych.	K_U02, K_U03 K_U06
U_02	Student potrafi przeprowadzić analizę procesów zachodzących w ramach międzynarodowych stosunków politycznych.	K_U01, K_U03 K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wykazuje aktywność w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie.	K_K07, K_K02 K_K11
K_02	Student potrafi prowadzić dyskusję i szanuje odmienne poglądy.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Geneza międzynarodowych stosunków politycznych. Podstawowe teorie MSP.	2	1
W2	Uczestnicy stosunków międzynarodowych. Struktura i ewolucja systemu międzynarodowego.	2	2
W3	Ład międzynarodowy.	2	2
W4	Przemiany międzynarodowego systemu politycznego po 1989 roku.	2	1
W5	Rosja - od upadku ZSRR do wojny na Ukrainie.	2	2
W6	USA we współczesnych międzynarodowych stosunkach politycznych.	2	2
W7	Azja w międzynarodowych stosunkach politycznych w XXI wieku.	2	1
W8	Świat policentryczny? Globalizacja a międzynarodowe stosunki polityczne. Nowy ład światowy?	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**12**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Teoria stosunków międzynarodowych – wybrane problemy i zagadnienia	2	1
C2	"Jesień Ludów" w Europie a zmiana w międzynarodowych stosunkach politycznych.	2	1
C3	Zachód - pojęcie i jego zastosowanie (analiza artykułu).	2	1

C4	Niemcy jako aktor MSP na płaszczyźnie europejskiej i globalnej	2	1
C5	Państwo w międzynarodowych stosunkach politycznych - zmieniająca się rola.	2	1
C6	Dekompozycja porządku międzynarodowego na początku XXI wieku.	2	1
C7	Chiny w stosunkach międzynarodowych. Konflikt amerykańsko-chiński.	2	1
C8	Globalizacja gospodarcza a zmiana w międzynarodowych stosunkach politycznych.	2	1
C9	Terroryzm międzynarodowy.	2	1
C10	„Arabska wiosna ludów" analiza zjawiska i konsekwencji	2	1
C11	Analiza współczesnych wybranych konfliktów regionalnych.	2	1
C12	Konflikt na Ukrainie	2	1
C13	Zmiany klimatyczne a ich wpływ na stosunki międzynarodowe	2	1
C14	Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych	2	1
C15	Analiza bieżących problemów w stosunkach międzynarodowych	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca**: wykład informacyjny **M2 – Metoda problemowa**: wykład problemowy z elementami dyskusji	Laptop, projektor
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** – metody aktywizujące – dyskusja, debata **M5 – Metoda praktyczna** – ćwiczenia przedmiotowe (czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu, analiza przykładów i stanów faktycznych)	Laptop, projektor, tablica

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian pisemny** **F3 – Praca pisemna** – przygotowanie referatu lub prezentacji **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** – dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, debata	Ocena jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F3	F4
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X

W_03	X	X	X	X
U_01		X	X	X
U_02		X	X	X
K_01				X
K_02				X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	12	15
Przygotowanie wypowiedzi ustnej	6	11
Przygotowanie do sprawdzianu	6	11
Przygotowanie do egzaminu	6	10
suma godzin:	**75**	**75**

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Cziomer E., Zyblikiewicz L., *Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2006.
2. Kuźniar R., *Pozimnowojenne dwudziestolecie 1989-2009*, Warszawa 2011.
3. Gałganek A., *Historia teorii stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2000.
4. Kissinger H., *Porządek światowy*, Wołowiec 2017.
5. Pietraś M. (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2021.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gałganek A., *Historia stosunków międzynarodowych*, Tom 1: Idee, Tom 2: Rzeczy i praktyki, Warszawa 2013.
2. Czachór Z., Marcinkowski T. (red.), *Polska Niemcy Unia Europejska. Razem czy osobno?*, Warszawa 2017.
3. Czaputowicz J., *Teoria stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2007.
4. Sprawy międzynarodowe, Przegląd Politologiczny itp. – wybrane artykuły
5. S. Parzymies, *Stosunki międzynarodowe w Europie*, Warszawa 2022
6. Gacek Ł., *Nowy wspaniały świat …? Strategiczne narracje Chin a reforma systemu globalnego zarządzania*, Warszawa 2024

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Dr Tomasz Marcinkowski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	t_marcinkowski@poczta.onet.pl
podpis	Tomasz Marcinkowski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Administracja i Bezpieczeństwo Narodowe
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszy stopień
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.5**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawo międzynarodowe publiczne**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Witold Sobczak** **dr Ewa Szuber-Bednarz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**II/3**	**2**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien legitymować się podstawową wiedzą o świecie oraz ustrojach i organizacji państw.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych konstrukcji prawnomiędzynarodowych.

C2 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu prawa międzynarodowego publicznego niezbędnej do samodzielnej, poprawnej analiz ich znaczenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego.

C3 – Wykształcenie umiejętności wykorzystania konstrukcji prawniczych w rozumowaniach prawnomiędzynarodowych.

C4 - Wykształcenie umiejętności zastosowania przepisów prawa międzynarodowego publicznego w konkretnym stanie faktycznym.

C5 -Uświadomienie znaczenia posiadania wiedzy z zakresu prawa międzynarodowego publicznego i możliwości jej efektywnego wykorzystania w praktyce, ze szczególnym uwzględnieniem pracy w grupie, która ma umożliwić wypracowanie rozwiązania istotnego dla danej organizacji problemu prawnego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk o administracji i nauk prawnych w przedmiocie prawa międzynarodowego publicznego, potrafi prawidłowo ustalić ich relację do innych dyscyplin naukowych.	K_W01
W_02	Student zna rodzaje powiązań prawnych i administracyjnych oraz społecznych w obrębie analizowanej materii tak, że potrafi zdiagnozować rządzące nimi prawidłowości w zakresie instrumentów międzynarodowo prawnych.	K_W02 K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student prawidłowo interpretuje treść przepisów prawa międzynarodowego publicznego, posługując się tak dokonaną interpretacją potrafi znajdować rozwiązania dla potencjalnych problemów.	K_U01 K_U02 K_U08
U_02	Student pozyskuje i wykorzystuje dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych w zakresie prawa międzynarodowego publicznego.	K_U09 K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie prawa międzynarodowego, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
K_02	Student akceptuje i respektuje odmienne od własnych teorie i poglądy na temat zjawisk zachodzących w sferze międzynarodowej, potrafi współdziałać i pracować w grupie wypełniając w niej różne role i prowadzić polemikę w sposób etyczny i kulturalny.	K_K03 K_K04
K_03	Student wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech, potrafi myśleć w sposób przedsiębiorczy, potrafi wykorzystać szanse pojawiające się w ramach danej aktywności.	K_K14 K_K15

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Cele, efekty uczenia oraz metody ich weryfikacji.**	0,5	0,5
W2	Podstawowe pojęcia: definicja prawa międzynarodowego publicznego, funkcje i zasady.	1,5	0,5
W3	Źródła prawa międzynarodowego publicznego: prawo traktatowe, zwyczaj międzynarodowy, ogólne zasady prawa, akty jednostronne, orzecznictwo i doktryna.	2	2
W4	Podmiotowość w prawie międzynarodowym: rodzaje i charakterystyka podmiotów prawa międzynarodowego.	3	2
W5	Ludność: pojęcie ludności, pojęcie obywatelstwa, jego nabycie i utrata; bezpaństwowość, uchodźcy, azyl, ekstradycji, ochrona praw człowieka.	2	1
W6	Terytorium: pojęcie i skład terytorium, międzynarodowe prawo morza, przestrzeń powietrzna i kosmiczna.	2	1,5
W7	Odpowiedzialność w prawie międzynarodowym publicznym.	2	1,5
W8	Prawo konfliktów zbrojnych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Cele, efekty uczenia oraz metody ich weryfikacji.**	0,5	0,5
C2	Umowa międzynarodowa jako źródło prawa w świetle Konwencji wiedeńskiej i prawie traktatów, zwyczaj międzynarodowy jako źródło prawa międzynarodowego, zasady ogólne prawa w Akcie Końcowym KBWE.	1	1,5
C3	Państwo jako suwerenny podmiot prawa międzynarodowego. Podmioty o pochodnej podmiotowości w prawie międzynarodowym: Stolica Apostolska, Zakon Kawalerów Maltańskich, strona wojująca	2	1
C4	Obywatelstwo. Status uchodźcy. Procedura udzielania azylu.	2	0,5
C5	Morskie wody terytorialne. Obszary niepodlegające suwerenności państwowej.	2	0,5
C6	Wybrane organizacje międzynarodowe jako podmioty prawa międzynarodowego.	1	1
C7	Egzekwowanie odpowiedzialności państw w prawie międzynarodowym publicznym. Międzynarodowe sądownictwo karne.	2,5	1
C8	Pokojowe rozstrzyganie sporów międzynarodowych.	2	1
C9	Ochrona ofiar konfliktów zbrojnych. Metody i środki prowadzenia wojny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji; metoda przypadków), **M4 – Metoda programowana** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych)	Laptop, projektor, relewantne akty prawne, relewantne orzecznictwo
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metoda przypadków, rozwiązywanie problemu, dyskusja). **M5 – Metoda praktyczna** (1. Pokaz: prezentacja prac własnych 2. Ćwiczenia przedmiotowe: czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu, analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych, analiza przykładów i stanów faktycznych, 4. Ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	Projektor, laptop, relewantne orzecznictwo sądów międzynarodowych, relewantne akty źródła międzynarodowego i krajowego.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zaj

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 –zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć,	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących

	weryfikacja zapoznania się z literaturą, obserwacja pracy w grupach) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F4
W_01	X	X	X	
W_02	X	X	X	X
U_01	X	X	X	
U_02			X	
K_01			X	X
K_02		X	X	X
K_03			X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**30**	**18**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	5	7
Analiza materiału źródłowego	5	9
Przygotowanie prezentacji	2	7
Przygotowanie do sprawdzianu	6	6
Przygotowanie do zajęć	2	3
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bierzanek R., Symonides J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2015.
2. Shaw M. N., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2013.
3. Góralczyk W., Sawicki S., *Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie*, Warszawa 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. **Literatura zalecana / fakultatywna:**

1. Czapliński W., Wyrozumska A., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2013.
2. Antonowicz L., *Podręcznik prawa międzynarodowego publicznego*, Warszawa 2014.
3. Symonides J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2012.
4. Gilas J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2008.
5. Barcik, J., Srogosz T., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Witold Sobczak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wsobczak@ajp.edu.pl
podpis	Witold Sobczak
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.6**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo gospodarcze i finansowe państwa**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Mariusz Macudziński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**II/3**	**2**
ćwiczenia	**15/8**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student przedmiotu powinien posiadać podstawowe wiadomości o gospodarce, przedsiębiorczości oraz finansach publicznych.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty bezpieczeństwa finansowego i gospodarczego w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania administracji publicznej oraz struktur organizacyjnych współpracujących z podmiotami administracji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego i finansowego państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego.

C3 - Kształtowanie umiejętności współdziałania i pracy w grupie.

C4 - Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Student posiada zaawansowaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych, a szczególnie nauk o bezpieczeństwie gospodarczym i finansowym oraz zna ich miejsce w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego i finansowego.	K_U01
U_02	Student dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego i finansowego w oparciu o posiadane dane i wiedzę.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
K_02	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, także w sytuacjach kryzysowych.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu, zapoznanie studentów z celami i efektami uczenia, treściami programowymi, metodami i kryteriami oceniania oraz formą zaliczenia przedmiotu.**	0,5	0,5
W1	Podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem gospodarczym i finansowym - definicje bezpieczeństwa gospodarczego i ekonomiczno-finansowego, zasady bezpieczeństwa gospodarczego, rodzaje zagrożeń ekonomicznych, potencjał destabilizacji ekonomicznej	1,5	1
W2	Struktura współczesnej gospodarki państwa – podmioty i organizacje gospodarcze, przedsiębiorstwa, korporacje, instytucje finansowe	2	1
W3	Swoboda działalności gospodarczej, Konstytucja Biznesu, zasady prowadzenia działalności gospodarczej	1	0,5
W4	Organy, podmioty i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo gospodarcze i finansowe państwa	2	2
W5	Bezpieczeństwo energetyczne – energia ze źródeł kopalnych, energia odnawialna	1	0,5
W6	Bezpieczeństwo rynków finansowych	2	1
W7	Bezpieczeństwo budżetu państwa – racjonalne planowanie i wykonanie budżetu, procedura budżetowa, dyscyplina finansów publicznych, deficyt budżetowy i dług publiczny	2	1,5
W8	Polityka i obowiązki państwa w zakresie uszczelniania systemu podatkowego	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Wprowadzenie do ćwiczeń, zapoznanie studentów z celami i efektami kształcenia, treściami programowymi, metodami i kryteriami oceniania oraz formą zaliczenia przedmiotu. Przydział i omówienie tematów dla studentów w celu przygotowania prezentacji i referatów wybranych zagadnień. Zasady prowadzenia ćwiczeń przez studentów. Ustalenie ilości grup ćwiczeniowych	1	0,5
C2	Nadużycia w zamówieniach publicznych	1	0,5
C3	Zasady funkcjonowania przedsiębiorstw i przedsiębiorców w Polsce.	1	0,5
C4	Mechanizmy kontroli w administracji	1	0,5
C5	Przestępstwa podatkowe (mechanizmy nadużyć i ich zwalczanie)	1	0,5
C6	Przestępstwa finansowe	1	0,5
C7	Bezpieczeństwo przedsiębiorstwa	1	0,5
C8	Systemy teleinformatyczne w zapewnianiu bezpieczeństwa gospodarczego i finansowego państwa	3	2,5
C9	Zarządzanie i ochrona danych osobowych	1	0,5
C10	Zwalczanie korupcji w sektorze publicznym i prywatnym	1	0,5
C11	Szara strefa w gospodarce	1	0,25
C12	Raje podatkowe (centra finansowe *offshore*)	1	0,25
C13	Pytania kontrolne, sprawdzian ustny, weryfikacja wiedzy, podsumowanie ćwiczeń i wpisy ocen formujących	1	0,5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny)	Projektor multimedialny, laptop
Ćwiczenia	**M5 –Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie referatu)	Projektor multimedialny, laptop, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P2 - Zaliczenie** (pisemne w formie testowej zamkniętej)
Ćwiczenia	**F1-sprawdzian** (ustny, pisemny w formie testowej, w formie testowej z elementami opisu) **F2-obserwacja/aktywność** (poziomu przygotowania do zajęć, obserwacja pracy w grupach) **F3-praca pisemna** (przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F1	F2	F3
W_01	X	X	X	X
U_01		X	X	X
U_02		X	X	X
K_01		X	X	
K_02		X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**30**	**18**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do zajęć	6	10
Przygotowanie prezentacji	3	3

Przygotowanie referatu	3	5
Przygotowanie do sprawdzianu	3	5
Przygotowanie do zaliczenia	5	9
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Macudziński M., Prawne aspekty bezpieczeństwa gospodarczego i finansowego państwa, Gorzów Wlkp. 2022.
2. Szymanek P., Nowe narzędzia informatyczne służące monitorowaniu podatników, Warszawa 2023.
3. Bielecki L., Mojak J., Żywicka A., Bezpieczeństwo gospodarcze i finansowe Polski. Wymiar publicznoprawny oraz prywatnoprawny, Lublin 2018.
4. Paździor. M., Trubalska J., Wojciechowski Ł., Żywicka A., Bezpieczeństwo państwa w XXI wieku. Podręcznik akademicki, Lublin 2018.
5. Księżopolski K. M., (red.), Bezpieczeństwo ekonomiczne, Warszawa 2011.
6. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.
7. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
8. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Urbaniec M., Kosała M., Czaja I., Bezpieczeństwo ekonomiczne. Polityka, finanse i innowacje, Warszawa 2021.
2. Jagielski J., Kontrola administracji publicznej, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Mariusz Macudziński
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	m.macudzinski@op.pl
podpis	Mariusz Macudziński
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.7**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Inspekcje, straże i służby w systemie bezpieczeństwa**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**mgr Sylwester Skórski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/3**	**2**
ćwiczenia	**15/10**	**II/3**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza ogólna z zakresu organizacji i funkcjonowania organów i instytucji państwa.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat skutków zagrożeń innych niż militarne.
C2 - Przekazanie wiedzy z zakresu zasad funkcjonowania zarządzania kryzysowego.
C3 - Zdobycie umiejętności dostrzegania i analizowania zagrożeń występujących w otoczeniu.
C4 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Student opanował podstawową terminologię z zakresu działania inspekcji, służb i straży funkcjonujących w systemie bezpieczeństwa RP.	K_W02
W_02	Student zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla systemu bezpieczeństwa pozwalające opisywać zjawiska związane z kształtowaniem bezpieczeństwa społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.	K_W05

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji	K_U01
U_02	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Rola inspekcji, straży i służb w systemie bezpieczeństwa narodowego i w zarządzaniu kryzysowym	2	1
W2	Organizacja i zadania Państwowej Straży Pożarnej.	3	2
W3	Organizacja i zadania Policji.	2	1
W4	Organizacja i zadania nadzoru budowlanego.	2	1
W5	Organizacja i zadania inspekcji sanitarnej	2	1
W6	Organizacja i zadania administracji morskiej i ratownictwa morskiego.	2	1
W7	Organizacja i zadania służby nadzoru weterynaryjnego.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Omówienie zakresu programowego ćwiczeń.** Na ćwiczenia studenci przygotowują i prezentują w grupach referaty lub prezentacje z niżej podanych zagadnień.	1	0,5
C2	Rola i zadania państwowej Inspekcji Farmaceutycznej.	1	0,5
C3	Rola i zadania państwowej Inspekcji Handlowej oraz Inspekcji jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych.	1	0,5
C4	Rola i zadania Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.	1	1
C5	Rola i zadania Państwowej Inspekcji Pracy.	1	1
C6	Rola i zadania Inspekcji Transportu Drogowego.	1	0,5
C7	Rola i zadania Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych.	1	1
C8	Rola i zadania Inspekcji Rybołówstwa Morskiego.	1	0,5
C9	Funkcjonowanie Urzędów Żeglugi Śródlądowej.	1	0,5
C10	Rola i zadania Państwowej Służby Geologicznej oraz Wojewódzkiej Inspekcji Geodezji i Kartografii.	1	1
C11	Organizacji ratownictwa górniczego i otworowego w RP.	1	1

C12	Organizacja i zadnia Straży Ochrony Kolei.	1	0,5
C13	Rola i zadania Straży Leśnej.	1	0,5
C14	Rola i zadania państwowej Straży Łowieckiej oraz Państwowej Straży Rybackiej	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa**: wykład problemowy.	Komputer, rzutnik multimedialny
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa**: dyskusje, pytania i odpowiedzi; **M5 – Metoda praktyczna**: - ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji/referatu; - ćwiczenia przedmiotowe: analiza prezentacji/referatów przedstawionych przez studentów.	Komputer, rzutnik multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność**: obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; **F3 – Praca pisemna**: przygotowanie prezentacji; **F4 – Wypowiedź/wystąpienie**: sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem.	Ocena podsumowująca stanowi wypadkową ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F3	F4
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01		X	X	X
U_02		X	X	X
K_01		X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)

R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**30**	**18**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	8	11
Przygotowanie do zajęć	4	7
Przygotowanie referatu / prezentacji	4	7
Przygotowanie do zaliczenia	4	7
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Dobkowski J., *Pozycja prawnoustrojowa służb, inspekcji i straży*, Warszawa 2007.
2. *Prawo administracyjne*, (red.) J. Boć, Wrocław 2009.
3. Sławik K., *Zarys systemu prawa policyjnego*, Warszawa 2011.
4. Pieprzny S., *Policja*, *Organizacja i funkcjonowanie*, Kraków 2003.
5. Dziadkiewicz A., Żuber M., *Współdziałanie służb, inspekcji i straży na szczeblu powiatu w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń*, Historia i Polityka 2018, nr 23.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Akty prawa właściwe dla poszczególnych służb i inspekcji

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	mgr Sylwester Skórski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	sskorski@ajp.edu.pl
podpis	Sylwester Skórski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.8**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Podstawy strategii bezpieczeństwa**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Marian Lutostański** **mgr Oliwia Radkiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/12**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**30/15**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada podstawową wiedzę na temat bezpieczeństwa oraz dokumentów kształtujących system bezpieczeństwa w Polsce i na świecie.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - Przekazanie wiedzy na temat czynników determinujących bezpieczeństwo.

C3 - Zdobycie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa narodowego.

C4 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe.

C5 - Przygotowanie absolwenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.

C6 - Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student ma ogólną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w szczególności nauk o bezpieczeństwie i ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
W_02	Student posiada podstawową wiedzę o metodach badania wybranych zagadnień społecznych, prawnych i ekonomicznych koniecznych dla rozumienia istoty bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	K_W05 K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	K_U01
U_02	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego.	K_U04
U_03	Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społeczno-politycznych determinujących bezpieczeństwo.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Zarys systemu bezpieczeństwa oraz rola strategii bezpieczeństwa w tym systemie	3	2
W2	Uwarunkowania historyczne oraz zakres i struktura strategii bezpieczeństwa	3	3
W3	Zagrożenia bezpieczeństwa dla Polski, Europy oraz świata.	3	3
W4	Znaczenie oraz metody tworzenia strategii bezpieczeństwa.	2	2
W5	Strategia bezpieczeństwa RP.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**12**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Podstawowe zasady polskiej polityki bezpieczeństwa.	4	2
C2	Podstawowe zasady europejskiej polityki bezpieczeństwa.	5	3
C3	Teorie strategiczne na podstawie znanych strategów od Sun Tzu do strategii państw totalitarnych oraz demokratycznych.	5	2
C4	Uwarunkowania geograficzne i polityczne oraz ich wpływ na strategie bezpieczeństwa.	4	2
C5	Podstawy polskiej strategii bezpieczeństwa. Strategiczne cele polskiej polityki bezpieczeństwa.	6	3
C6	Strategie adaptacji do zmian klimatu.	4	2
C7	Strategie bezpieczeństwa w obliczu globalizacji oraz lawinowego rozwoju technologicznego.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - Metoda podająca**: wykład informacyjny	Komputer, projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa:** dyskusja **M5 – Metoda praktyczna:** opracowanie referatu lub przygotowanie prezentacji	komputer, projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie Opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność:** obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć **F3 – Praca pisemna:** przygotowanie referatu lub prezentacji	Ocena podsumowująca stanowi wypadkową ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	F3
W_01	X	x	x
W_02	X	x	x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	
K_01		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca:
student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)

R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5) R > 71% ÷ 80% dobry (4,0) R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5) R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0) R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	17	16
Przygotowanie prezentacji	6	14
Przygotowanie do egzaminu	7	17
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2020. 2. *Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych*, J. Baylis, J. Wirtz, C. S. Gray, E. Cohen (red.), Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2009. 3. Jarmoszko S., *Ścieżki konceptualizacji strategii bezpieczeństwa*, UP-H w Siedlcach, Siedlce 2015. 4. Polcikiewicz Z., *Teoretyczne i praktyczne aspekty strategii bezpieczeństwa*, Toruń 2020.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. *Strategie i programy bezpieczeństwa. wybór dokumentów*, red. S. Sulowski, M. Brzeziński, Warszawa 2012. 2. *Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa): podręcznik akademicki*, red. J. Pawłowski, Warszawa 2017. 4. Kuźniar R., *Polityka i siła,* Warszawa 2005. 5. Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej (2010/2308 (INI)). 6. Tematyczne źródła internetowe.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Marian Lutostański/ mgr Oliwa Radkiewicz
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mlutostanski@ajp.edu.pl/oradkiewicz@ajp.,edu.pl
podpis	dr hab. Marian Lutostański
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**B.9**	

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**System bezpieczeństwa narodowego**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Marian Lutostański** **mgr Oliwia Radkiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/12**	**II/4**	**3**
ćwiczenia	**30/15**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student przedmiotu powinien posiadać wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa, nabytą w trakcie realizacji zajęć na I semestrze studiów.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania polskiego i międzynarodowego systemu bezpieczeństwa narodowego z uwzględnieniem zadań samorządu lokalnego i regionalnego w sytuacjach kryzysowych.

C2 - Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa.

C3 - Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania administracji publicznej oraz struktur organizacyjnych współpracujących z podmiotami administracji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego.

C4 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe.

C5 - Przygotowanie absolwenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.

C6 - Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie istotę bezpieczeństwa oraz jego uwarunkowania i relacje zachodzące w jego strukturze w wymiarze społecznym, kulturowym, psychologicznym zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej.	K_W03
W_02	Student ma zaawansowaną wiedzę normatywną i organizacyjną na temat struktur, ich funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat.	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać i stosować w praktyce wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisywania przyczynowo skutkowego procesów i procedur bezpieczeństwa.	K_U02
U_02	Student potrafi dokonywać analizy procedur bezpieczeństwa w kontekście zachodzących procesów społecznych, prawnych, ekonomicznych itd.	K_U05
U_03	Student dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa w oparciu o posiadane dane i wiedzę.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Istota badań systemowych w naukach o bezpieczeństwie. System bezpieczeństwa narodowego – wymiar pozytywny i negatywny.	4	2
W2	Podstawy prawne systemu bezpieczeństwa narodowego.	2	3
W3	Podsystem kierowania.	3	3
W4	Podsystemy operacyjne.	3	2
W5	Podsystemy wsparcia.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**12**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Miejsce i zadania Prezydenta RP w systemie bezpieczeństwa narodowego. Zadania BBN i RBN.	4	2
C2	Miejsce i zadania rządu i parlamentu w systemie bezpieczeństwa narodowego.	4	2
C3	Miejsce i zadania samorządu terytorialnego, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa narodowego.	4	1
C4	Miejsce i zadania Sił Zbrojnych RP w systemie bezpieczeństwa narodowego.	4	2

C5	Miejsce i zadania wymiaru sprawiedliwości, policji, służb i straży w systemie bezpieczeństwa narodowego.	4	2
C6	Sposób przeciwdziałania przez system bezpieczeństwa narodowego zagrożeniom militarnym.	4	2
C7	Sposób przeciwdziałania przez system bezpieczeństwa narodowego zagrożeniom niemilitarnym.	4	2
C8	Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład z elementami dyskusji)	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza referatów przedstawionych przez studentów; ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	Projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, opis prezentacji multimedialnej, omówienie referatu problemowego)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	**F4**
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
U_01		X	X
U_02		X	X
U_03	X	X	X
K_01		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.

R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	8	15
Przygotowanie do zajęć	10	11
Przygotowanie prezentacji	6	11
Przygotowanie do egzaminu	6	10
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Kitler, W., *Bezpieczeństwo narodowe RP: podstawowe kategorie, uwarunkowania, system*, Warszawa 2011.
2. Kitler, W., *Organizacja bezpieczeństwa narodowego RP. Aspekty ustrojowe prawno-administracyjne i systemowe*, Toruń 2018.
3. *Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa): podręcznik akademicki*, red. J. Pawłowski, Warszawa 2017.
4. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego, Warszawa 2020.

Akty prawne:
1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 1997.
2. Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. 1967 nr 44, poz. 220 z późn. zm.
3. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. *o działach administracji rządowej,* Dz. U. 1997 nr 141, poz. 943 z późn. zm.

4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. 2002 nr 156poz. 1301 z późn. zm.
5. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, Dz. U 2002 nr 62 poz. 558 z późn. zm.
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym, Dz.U 2002 nr 113 poz. 985 z późn. zm.
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony, Dz. U. 2004 nr 16 poz.152.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa, Dz. U. 2004, nr 219 poz. 2218.
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. *w sprawie przygotowania sytemu kierowania bezpieczeństwem narod*owym, Dz. U.2004 nr 98 poz. 978.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Lutostański M., *Bezpieczeństwo. Uzupełniający komponent architektury bezpieczeństwa narodu i państwa*, Warszawa 2016.
2. Lutostański M., *Główne komponenty architektury ochrony bezpieczeństwa państwa*, Łódź-Warszawa 2014.
3. *Prawne aspekty bezpieczeństwa narodowego RP. Część ogólna*, red. M. Karpiuk, M. Czuryk, W. Kitler, Warszawa 2013.
4. *Prawne aspekty bezpieczeństwa narodowego RP. Część szczegółowa*, red. M. Karpiuk, M. Czuryk, W. Kitler, Warszawa 2013.
5. Tematyczne źródła internetowe.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Marian Lutostański
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mlutostanski@ajp.edu.pl
podpis	Marian Lutostański
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.10**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii Europejskiej**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Tomasz Marcinkowski** **prof. AJP dr hab. Marian Lutostański**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/10**	**II/4**	**2**
ćwiczenia	**15/8**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły średniej. Podstawowa wiedza na temat Unii Europejskiej.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu struktury instytucjonalnej i zasad funkcjonowania Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

C2 - Zdobycie umiejętności poszukiwania, gromadzenia i wykorzystywania informacji niezbędnych do analizy zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań WPZiB UE.

C3 - Wykształcenie umiejętności konstruktywnej krytyki i formułowania propozycji rozwiązań zaistniałych problemów bezpieczeństwa Unii Europejskiej i państw członkowskich.

C4 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

C5 - Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	

W_01	Student zna system instytucjonalny Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	K_W01, K_W02
W_02	Student ma wiedzę na temat realizacji WPZiB UE.	K_W03, K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje podstawowe akty prawne Unii Europejskiej w zakresie WPZiB UE.	K_U01, K_U03 K_U09
U_02	Student ocenia funkcjonowanie WPZiB UE w kontekście czynników ją determinujących.	K_U02, K_U04 K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wykazuje aktywność w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie.	K_K01, K_K02 K_K11
K_02	Student potrafi prowadzić dyskusję i szanuje odmienne poglądy.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Europejskie i międzynarodowe projekty integracyjne w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.	2	1
W2	Geneza i rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.	2	1
W3	System instytucjonalny WPZiB.	3	2
W4	Mechanizm podejmowania decyzji w zakresie WPZiB UE.	3	2
W5	Wspólna Polityka Bezpieczeństwo i Obrony UE.	1	1
W6	WPZiB UE a inne dziedziny działań zewnętrznych UE.	2	2
W7	WPZiB wobec wyzwań i kryzysów.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Uwarunkowania prawne WPZiB UE.	2	1
C2	Uwarunkowania instytucjonalne w zakresie WPZiB.	2	1
C3	Unia Europejska jako uczestnik stosunków międzynarodowych.	1	1
C4	Specjalny Przedstawiciel UE – uwarunkowania prawne i praktyka działania – analiza przykładów.	2	1
C5	Sankcje UE.	2	1
C6	Współpraca na rzecz rozwoju.	2	1
C7	Polityka wschodnia UE.	2	1
C8	Strategia UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Laptop, projektor, akty prawne UE
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące – dyskusja, debata) **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe (czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu, analiza przykładów i stanów faktycznych)	Laptop, projektor, tablica, akty prawne UE

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, debata)	Ocena jest średnią ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F3	F4
W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
U_01		X	X	
U_02		X	X	X
K_01				X
K_02				X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład

Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg. R > 91% bardzo dobry (5,0) R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5) R > 71% ÷ 80% dobry (4,0) R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5) R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0) R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**30**	**18**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	8	11
Przygotowanie wypowiedzi ustnej	5	9
Przygotowanie do sprawdzianu	2	6
Przygotowanie do egzaminu	5	6
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Galster J., Szczeba-Zawada A., *Polityka zagraniczna Unii Europejskiej*, Warszawa 2017.
2. Rewizorski M., *Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych*, Warszawa 2011.
3. *Współczesne stosunki międzynarodowe*, red. E. Cziomer, cz. 3, Kraków 2015 (dostęp: www.repozytorium.ka.edu.pl).
4. *Zagrożenia i instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego*, red. E. Cziomer, Kraków 2016 (dostęp: www.repozytorium.ka.edu.pl).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ciupiński A, *Wspólna polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej*, Warszawa 2018.
2. *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, red. R. Zięba, Warszawa 2018.
3. *Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej,* red. T. R. Aleksandrowicz, Warszawa 2018.
4. Zięba R., *Próby ożywienia polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe" 2017 nr 1 (dostęp: www.ksm.ka.edu.pl).
5. Tematyczne źródła internetowe.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Tomasz Marcinkowski/ prof. AJP dr hab. Marian Lutostański
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	tmarcinkowski@ajp.edu.pl / mlutostański@ajp.edu.pl

podpis	Tomasz Marcinkowski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.11**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo kulturowe**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska** **dr Anna Chabasińska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/8**	**II/4**	**2**
ćwiczenia	**15/10**	**II/4**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu bezpieczeństwa kulturowego w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - Zdobycie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych i kulturowych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa kulturowego.

C3 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo kulturowe.

C4 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	WIEDZA	
W_01	Posiada zaawansowaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu bezpieczeństwa kulturowego i jego uwarunkowań.	K_W01
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa kulturowego.	K_U01
U_02	Dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa kulturowego w oparciu o posiadane dane i wiedzę.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Akceptuje i respektuje odmienne od własnych teorie i poglądy, potrafi przeprowadzać polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.**	0,5	0,5
W2	Aspekty pojęciowe bezpieczeństwa kulturowego.	2	1
W3	Bezpieczeństwo kulturowe w obszarze kultury duchowej i materialnej.	2	1
W4	Kulturowe zagrożenia bezpieczeństwa.	2	1
W5	Kulturowe podłoże konfliktów międzynarodowych.	2	1
W6	Bezpieczeństwo kulturowe w warunkach globalizacji.	3	1,5
W7	Podmioty stosunków międzykulturowych i międzynarodowych	2	1
W8	Konwersatorium zaliczeniowe	1,5	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**8**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.**.	0,5	0,5
C2	Kultura jako obiekt bezpieczeństwa – czy wszystko da się chronić?	4	3
C3	Sekurytyzacja kultury – kiedy różnorodność staje się zagrożeniem	4	3
C4	Migracje a bezpieczeństwo kulturowe społeczeństwa przyjmującego	2,5	1,5
C5	Studium przypadku – lokalny wymiar bezpieczeństwa kulturowego	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**10**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy)	Projektor, komputer
Ćwiczenia	**M2 –Metoda problemowa** (metody aktywizujące: dyskusja). **M5 –Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza referatów przedstawionych przez studentów).	Projektor, komputer

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	**F2 Obserwacja/ aktywność**: obserwacja poziomu przygotowania do konwersatorium	**P2 Zaliczenie** (ustne)

Ćwiczenia	**F2 - Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie:** (sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F3	F4
W_01	x		x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01		x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu ustnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**30**	**18**
Praca własna studenta:		

Czytanie literatury	6	9
Przygotowanie do zajęć	5	7
Przygotowanie referatu/prezentacji	4	8
Przygotowanie do zaliczenia	5	8
suma godzin:	**50**	**50**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**2**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bodziany M., *Wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa kulturowego Polski*, Wrocław 2019.
2. Budyta-Budzyńska M., *Socjologia narodu i konfliktów etnicznych,* Warszawa 2013.
3. Chabasińska A., *Bezpieczeństwo kulturowe w systemie bezpieczeństwa narodowego*, IJOLS 2020, nr 8(2).
4. Czaja J., *Kulturowy wymiar bezpieczeństwa*, Kraków 2013.
5. Gierat-Bieroń B., *Polityka kulturalna Unii Europejskiej*, Kraków 2018.
6. Ziętek A., *Bezpieczeństwo kulturowe w Europie*, Lublin 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Czaja J., *Kulturowe czynniki bezpieczeństwa*, Kraków 2008.
2. Huntington S., *Zderzenie cywilizacji*, Warszawa 2011.
3. Orłowska B., *Pedagogika bezpieczeństwa, a etnobezpieczeństwo młodzieży polskiej na Litwie*, Gorzów Wlkp. 2022.
4. *Romowie w Europie. Tożsamość i współczesne wyzwania,* red. J. Faryś, P. J. Krzyżanowski, B. A. Orłowska, Wydanie II zmienione i rozszerzone, Gorzów Wielkopolski 2014.
5. *Społeczeństwo wielokulturowe – nowe wyzwania i zagrożenia*, red. M. Biernacka, K. Krzysztofek, A. Sadowski, Białystok 2021.
6. Świątkiewicz-Mosny M., *Konstruowanie nowych tożsamości w warunkach globalizacji*, Kraków 2015.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. AJP dr hab. Beata A. Orłowska/ dr Anna Chabasińska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	borlowska@ajp.edu.pl, achabasinka@ajp.edu.pl
podpis	Beata A. Orłowska/Anna Chabasińska
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.12**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawne podstawy bezpieczeństwa**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Joanna Lubimow** **dr Krzysztof Gorazdowski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/15**	**III/5**	**3**
ćwiczenia	**15/12**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać wiedzę z zakresu historii, nauk o obronności, o społeczeństwie oraz wiedza o języku polskim na poziomie absolwenta liceum.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu prawnych podstaw bezpieczeństwa oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania polskiego i międzynarodowego systemu bezpieczeństwa narodowego z uwzględnieniem zadań samorządu lokalnego i regionalnego w sytuacjach kryzysowych.

C3 - Przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa państwa, funkcjonowania służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

C4 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe.

C5 - Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych.

C6 - Przygotowanie absolwenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.

C7 – Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

C8 – Nabycie umiejętności współpracy z uczestnikami stosunków publicznoprawnych.

C9 - Ukształtowanie prawidłowych postaw w życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Posiada zaawansowaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych, w szczególnie nauk o bezpieczeństwie i ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
W_02	Ma zaawansowaną wiedzę na temat struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat.	K_W02
W_03	Ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
U_02	Potrafi interpretować zjawiska społeczne, kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące przedmiotem zainteresowania nauk o bezpieczeństwie.	K_U04
U_03	Posiada umiejętność samodzielnego poszukiwania źródeł, interpretacji i stosowania prawa w zakresie bezpieczeństwa.	K_U04
U_04	Zna i potrafi zastosować normy prawne, reguły zawodowe i etyczne w praktyce realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa.	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
K_02	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, także w sytuacjach kryzysowych.	K_K03
K_03	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** System źródeł prawa w zakresie bezpieczeństwa.	2	2
W2	Konstytucyjne zadania Rzeczypospolitej Polskiej w sferze bezpieczeństwa.	4	2
W3	Zadania i kompetencje konstytucyjnych organów państwowych w sferze bezpieczeństwa.	4	2
W4	Siły zbrojne jako gwarancja bezpieczeństwa RP.	4	2
W5	Wyspecjalizowane instytucje odpowiedzialne za utrzymanie bezpieczeństwa: Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna, Służba Celna, służby specjalne, straże gminne (miejskie).	4	1
W6	System zarządzania kryzysowego.	4	2
W7	Istota i modele stanu nadzwyczajnego.	4	2

W8	Prawnomiędzynarodowe gwarancje bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**15**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa.	2	2
C2	Zadania Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa.	2	2
C3	Zadania i kompetencje Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa.	2	1
C4	Zadania Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służby Celnej, służb specjalnych, straży gminnych (miejskich) w zakresie bezpieczeństwa.	2	2
C5	Zasady ogólne stanów nadzwyczajnych w świetle Konstytucji RP.	2	2
C6	Stan wojenny, stan wyjątkowy – przesłanki i tryb wprowadzenia, organizacja władz publicznych.	2	1
C7	Stan klęski żywiołowej - przesłanki i tryb wprowadzenia, organizacja władz publicznych.	1	1
C8	Stan nadzwyczajny a poszanowanie praw człowieka.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**12**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami dyskusji)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, casestudy) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	System informacji prawnej, teksty aktów prawnych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)**	**Ocena podsumowująca (P)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie testowej z elementami opisu).
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć); **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu, prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji).	Ocena podsumowująca stanowi wypadkową ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F5	F3
W_01	X	X		X
W_02	X	X	X	X
W_03	X	X	X	X
U_01	X		X	X
U_02	X	X		X
U_03	X	X		X
U_04	X	X	X	X
K_01			X	X
K_02		X		X
K_03		X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**45**	**27**
Praca własna studenta:		

Czytanie literatury	12	12
Przygotowanie referatu/prezentacji	5	10
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do egzaminu	8	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ścibiorek Z., Wiśniewski B., Kuc R. B., Dawidczyk A., *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podręcznik akademicki*, Toruń 2020.
2. *Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa). Podręcznik akademicki*, red. J. Pawłowski, Warszawa 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hołyst B., *Bezpieczeństwo. Ogólne problemy badawcze. T1, Bezpieczeństwo jednostki, społeczeństwa i gatunku ludzkieg*o, Warszawa 2014.
2. Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP, podstawowe kategorie, uwarunkowania, system*, Warszawa 2011.
3. Sołhaj P, *Prawne podstawy bezpieczeństwa*, Kraków 2018.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Lubimow
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	jlubimow@ajp.edu.pl
podpis	Joanna Lubimow
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.13**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Międzynarodowe stosunki wojskowe**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr inż. Waldemar Zakrzewski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/20**	**III/5**	**3**
Ćwiczenia	**15/8**	**III/5**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość pojęć i podstawowych zagadnień z zakresu stosunków międzynarodowych.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk wojskowych i stosunków międzynarodowych warunkujących rozumienie i analizowanie procesów zachodzących w obszarze stosunków międzynarodowych.

C2 - Przekazanie wiedzy na temat czynników determinujących zagrożeń bezpieczeństwo militarne.

C3 - Zdobycie umiejętności w zakresie podstawowym dotyczącym diagnozowania i interpretowania stosunków w relacjach geopolitycznych wpływających na kształt międzynarodowych stosunków wojskowych.

C4 - Zdobycie umiejętności niezbędnych do samodzielnego pozyskiwania wiedzy o sytuacji politycznej i potencjale społeczno-ekonomicznym poszczególnych krajów determinujących ich rolę w stosunkach wojskowych.

C5 - Przygotowanie studenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, przedstawiania prognoz i umiejętnego argumentowania własnego stanowiska.

C6 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk wojskowych, międzynarodowych stosunków politycznych i geopolityki pozwalających na samodzielne prowadzenie analiz zachodzących w stosunkach wojskowych.	K_W01
W_02	Student zna i rozumie znaczenie czynników pozamilitarnych determinujących międzynarodowe stosunki wojskowe.	K_W03
W_03	Student zna metody, narzędzia i techniki badawcze pozwalające na dokonywanie analiz stosunków wojskowych w wymiarze geopolitycznym i geostrategicznym	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska militarne i polityczne wpływające na kształt międzynarodowych stosunków wojskowych oraz rzutujących na poziom bezpieczeństwa narodowego w sferze wojskowej.	K_U04
U_02	Student potrafi samodzielnie pozyskiwać informacje z obszaru międzynarodowych stosunków wojskowych i je interpretować.	K_U06
U_03	Student posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
K_02	Student potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.	K_K05
K_03	Student zdaje sobie sprawę z przydatności wiedzy na temat norm (w tym prawnych) w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K12

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Międzynarodowe stosunki wojskowe w aspekcie uwarunkowań stosunków międzynarodowych i nauk wojskowych.	5	4
W2	Wymiar stosunków wojskowych w okresie epoki napoleońskiej – ich teoretyczne uwarunkowania w spuściźnie Clausewitza i Jominiego.	5	4
W3	Układ międzynarodowych powiązań politycznych i wojskowych do wybuchu I wojny światowej i podczas jej trwania.	4	2
W4	Zmiany w systemie politycznym i wojskowym w świecie po pierwszej wojnie światowej – sytuacja polityczno-wojskowa w okresie drugiej wojny światowej.	5	3
W5	Stosunki wojskowe w okresie zimnej wojny.	5	3
W6	Międzynarodowe stosunki wojskowe w okresie pozimnowojennym.	6	4
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**20**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Analiza formowania się koalicji wojskowych w dobie wojen napoleońskich.	2	1
C2	Ententa i Państwa Centralne – system kierowania wojną i korelacja dowodzenia.	2	1
C3	Od koncepcji zbiorowego bezpieczeństwa do wielkiej koalicji.	2	1

C4	NATO jako gwarant bezpieczeństwa – lata 1949-1989.	3	2
C5	Współpraca ideologiczna. polityczna i wojskowa w bloku radzieckim.	2	1
C6	Poszukiwanie bezpieczeństwa narodowego przez kraje UW po jego rozpadzie – polityka wojskowa Czechosłowacji (Czech i Słowacji), Polski i Węgier oraz innych państw byłego bloku wschodniego i ZSRR.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 –Metoda podająca** (wykład informacyjny). **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami dyskusji).	Komputer Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M2 –Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków, gry dydaktyczne, rozwiązywanie problemów) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Komputer Projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1–Egzamin** (ustny)
Ćwiczenia	**F3- Praca pisemna** (przygotowanie pisemnej wypowiedzi na podstawie materiału źródłowego, przygotowanie referatu lub prezentacji). **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, sposób prezentacji prac pisemnych, sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem).	Ocena podsumowująca stanowi wypadkową ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F3	F4
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
W_03	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02		X	X
U_03		X	X
K_01		X	X
K_02		X	X
K_03		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z

uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z Egzaminu ustnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	45	28
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	12	17
Przygotowanie do zajęć	8	15
Przygotowanie do egzaminu	10	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. *Konflikty międzynarodowe: wprowadzenie do teorii i historii*, Nye J.S., Warszawa 2009.
2. Brzeziński Z., *Strategiczna wizja, Ameryka a kryzys globalnej potęgi*, Kraków 2013.
3. Czaputowicz*J., Bezpieczeństwo międzynarodowe: współczesne koncepcje*, Warszawa 2012.
4. Dobrzycki W., *Historia stosunków międzynarodowych 1815-1945*, Warszawa 2003.
5. Felsztinski J., Stanczew M., *Trzecia wojna światowa? Bitwa o Ukrainę*, Poznań 2015.
6. *Konflikt jako zjawisko integrujące i dezintegrujące oblicze współczesnego świata* / Wojciech Marcin Stankiewicz – Olsztyn, 2008.
7. *Historia sztuki wojennej, od starożytności do czasów współczesnych,* (red.) G. Parker, Warszawa 2008.

8. Kupiecki R., *Siła i solidarność strategia NATO 1949-1989*, Warszawa 2009.
9. Toffler A., Toffler H., *Wojna i antywojna, jak przetrwać na progu XXI w?* Warszawa 1998.
10. *Zimna wojna* (red.) Covley R., cz. II, III, IV, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kuźniar R., *Polityka i siła. Studia strategiczne zarys problematyki*, Warszawa 2006.
2. Nye J.S.Jr, *Konflikty międzynarodowe, wprowadzenie do teorii i historii*, Warszawa 2009.
3. Leszczyński P.A., *NATO w epoce postkrymskiej*, Gorzów Wielkopolski 2016.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Waldemar Zakrzewski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wazakrze@wp.pl
podpis	Waldemar Zakrzewski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.14**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Polityka zagraniczna Polski**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Przedmiot kierunkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr hab. Marian Lutostański** **dr Tomasz Marcinkowski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/20**	**III/6**	**4**
ćwiczenia	**30/16**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza historyczna oraz z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentowi wiedzy na temat genezy, roli i pozycji Polski w Europie.

C2 - Przekazanie studentowi wiedzy na temat ramy instytucjonalne, mechanizmów decyzyjnych oraz stosowanych środków i metod realizacji polityki zagranicznej Polski.

C3 - Przekazanie studentowi wiedzy na temat ramy instytucjonalne, mechanizmów decyzyjnych oraz stosowanych środków i metod realizacji polityki zagranicznej Polski.

C4 - Wyposażenie studenta w umiejętność charakterystyki poszczególnych zakresów polityki zagranicznej Polski.

C5 - Kształtowanie umiejętności i pracy w grupie.

C6 - Ukształtowanie prawidłowych postaw z życiu zawodowym i społecznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student posiada wiedzę o genezie oraz roli i pozycji Polski w Europie.	K_W01

W_02	Student zna wyznaczniki, ramy instytucjonalne, mechanizmy decyzyjne oraz stosowane środki i metody realizacji polityki zagranicznej Polski.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Samodzielnie analizuje uwarunkowania, interesy, cele oraz instrumenty polityki zagranicznej Polski, interpretuje i ocenia obiektywnie jej efekty, trudności i wyzwania.	K_U01
U_02	Student charakteryzuje poszczególne zakresy polityki zagranicznej Polski, przedstawia jej interesy i cele w UE oraz NATO na tle współpracy dwu- i wielostronnej.	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest świadomy konieczności weryfikowania zdobytej wiedzy.	K_K01
K_02	Student zachowuje krytycyzm wobec głoszonych ocen i interpretacji również uczestnicząc w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Przedmiot, zakres i periodyzacja polityki zagranicznej.	2	2
W2	Nowe uwarunkowania oraz ogólne ramy polityki zagranicznej Polski po 1989 r. a) Wyznaczniki wewnętrzne (transformacja ustrojowa) b) Wyznaczniki międzynarodowe (ewolucja systemu międzynarodowego i otoczenia zewnętrznego)	4	2
W3	Polska w Europie Środkowej - nowy regionalizm. a) Od Trójkąta do Grupy Wyszehradzkiej b) Znaczenie Inicjatywy Środkowoeuropejskiej dla Polski	3	2
W4	NATO w polityce zagranicznej Polski. a) Geneza członkostwa Polski w NATO b) Postanowienia układu akcesyjnego i znaczenie członkostwa Polski w NATO w 1999 r	3	2
W5	Unia Europejska w polityce zagranicznej Polski. a) Geneza i znaczenie Układu Stowarzyszeniowego Polski ze Wspólnotami Europejskimi b) Polityczne aspekty rozmów akcesyjnych i członkostwa Polski w Unii Europejskiej (2004)	4	3
W6	Znaczenie USA dla polityki zagranicznej Polski. a) Charakter stosunków polskoamerykańskich 1989 -1999 b) Współpraca polityczno-wojskowa Polski z USA po 1999 r. c) Wyzwania i trudności partnerstwa strategicznego Polski z USA	4	3
W7	Główne problemy współpracy polsko-niemieckiej. a) Znaczenie obciążeń historycznych oraz nowe podstawy traktatowe 1990-1991 b) Od koncepcji wspólnoty interesów do stopniowej normalności i poprawy stosunków wzajemnych	4	2
W8	Główne problemy polityki wschodniej Polski. a) Geneza, ewolucja i priorytety polityki wschodniej Polski po rozpadzie ZSRR (1991)	3	2

	b) Wyzwania i trudności współpracy Polski z Rosją		
W9	Problemy globalne i polityka Polski wobec krajów pozaeuropejskich. Rola i działalność Polski w ONZ	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**20**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Przedmiot, zakres i periodyzacja polityki zagranicznej.	3	2
C2	Nowe uwarunkowania polityki zagranicznej Polski po 1989 r. a) Ogólne założenia i kierunki polityki zagranicznej b) Mechanizm kształtowania polityki zagranicznej Polski c) Nowe podstawy traktatowe polityki zagranicznej	3	2
C3	NATO w polityce zagranicznej Polski. a) Nowe zagrożenia i wyzwania bezpieczeństwa dla Polski po 1989 r. b) Rola Polski w NATO po 1999 r.	4	2
C4	Polska w Europie Środkowej - nowy regionalizm. a) Polska w Radzie Państw Morza Bałtyckiego b) Znaczenie neoregionalizmu dla Polski c) Grupa Wyszehradzka	4	2
C5	Unia Europejska w polityce zagranicznej Polski. a) Polska wobec reformy i poszerzenia UE do 2009 r. b) Miejsce i rola Polski w UE b) Polska wobec kryzysu strefy euro i przyszłości UE c) Polska wobec kryzysów UE	4	2
C6	Główne problem współpracy polsko-niemieckiej a) Znaczenie i specyfika współpracy Polski z Niemcami na tle innych krajów zachodnich b) Polska i Niemcy wobec przyszłości UE	4	2
C7	Główne problemy polityki wschodniej Polski. a) Znaczenie i rola współpracy Polski z Ukrainą i Białorusią b) Inicjatywy Polski na rzecz zacieśnienia współpracy z obszarem postradzieckimi Partnerstwo Wschodnie UE	4	2
C8	Problemy globalne i polityka Polski wobec krajów pozaeuropejskich. a) Wyzwania globalne dla Polski na przykładzie wypracowania i realizacji międzynarodowej konwencji klimatycznej b) Priorytety i główne w polityce Polski wobec krajów pozaeuropejskich	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**16**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wkład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy połączony z dyskusją)	projektor komputer
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza zdań i kontekstów, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego, opracowanie referatu).	projektor komputer

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F)	Ocena podsumowująca (P)
Wykład	----------	**P1 – egzamin** (egzamin pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – sprawdzian** (sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F3 – praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formułujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F3	F4
W_01	X	X	X	
W_02	X	X	X	
U_01	X	X	X	
U_02	X	X	X	X
K_01	X		X	X
K_02			X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca: student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.
Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.
Ocena podsumowująca – wykład
Ocena z egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów):	**60**	**36**
Praca własna studenta:		
Czytanie literatury	12	22
Przygotowanie do sprawdzianu	7	12
Przygotowanie do egzaminu	9	10
Przygotowanie do wystąpienia ustnego	7	10
Przygotowanie referatu	5	10
Suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kuźniar R., *Polityka zagraniczna RP 1989-2024*, Warszawa 2025.
2. *Polska polityka europejska. Wyzwania krajowe i międzynarodowe*, Z. Czachór, A, Jaskólski, Poznań 2019.
3. *Polska polityka zagraniczna 1989-2023*, red. R. Stemplowski, Warszawa 2024.
4. Zięba R., *Polityka zagraniczna Polski w strefie euroatlantyckiej*, Warszawa 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Marcinkowski T., *Polskie partie polityczne wobec procesu integracji europejskiej 1989-2005*, Gorzów Wielkopolski 2012.
2. Pugacewicz T., *Teorie polityki zagranicznej. Perspektywa amerykańskiej analizy polityki zagranicznej*, Kraków 2017.
3. Zięba R., Pawłuszko T., *Polska polityka zagraniczna w zmieniającym się ładzie międzynarodowym. Wybrane problemy*, Kielce 2016.
4. Tematyczne źródła internetowe.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Tomasz Marcinkowski/prof. AJP dr hab. Marian Lutostański
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	tmarcinkowski@ajp.edu.pl / mlutostański@ajp.edu.pl
podpis	Tomasz Marcinkowski/Marian Lutostański
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	